

Prima instanță: Judecătoria Ungheni (sediul central), (jud. M. Stratan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secieru, V. Cotorobai, I. Țurcan)

Î N C H E I E R E

10 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Diana Cristian, reprezentată de avocatul Bînzari Liliana,

în cauza civilă la acțiunea oblică depusă de Diana Cristian în interesele Primăriei or. Nisporeni împotriva Direcției Generale de Administrare Fiscală Centru privind constatarea bunului ca fiind succesiune vacantă, constatarea faptului acceptării succesiunii vacante, declararea bunului fără stăpân și transmiterea bunului în proprietate privată,

împotriva deciziei din 20 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel declarată de Diana Cristian și menținută hotărârea din 07 octombrie 2020 a Judecătoriei Ungheni (sediul central),

c o n s t a t ă :

La 21 august 2019, Diana Cristian în interesele Primăriei orașului Nisporeni a depus cerere de chemare în judecată împotriva Direcției Generale de Administrare Fiscală Centru cu privire la constatarea bunului ca fiind succesiune vacantă, constatarea faptului acceptării succesiunii vacante, declararea bunului fără stăpân și transmiterea bunului în proprietate privată.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, inițial ap. X din str. XXXXX din or. XXXX a fost dobândit în proprietate privată de către XXXXX în temeiul contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată nr. 2/1-226 din 27 ianuarie 1994, dreptul de proprietate fiind înregistrat în registrul bunurilor imobile la 10 ianuarie 2003.

XXXX a decedat la 16 aprilie 2007, iar moștenitori legali sau testamentari nu a avut, un dosar de moștenire după decesul său nu a fost deschis.

În anul 2011 Diana Cristian activa în calitate de judecător la Judecătoria Nisporeni și avea nevoie de spațiu locativ. A depus cerere către Primăria Nisporeni prin care a solicitat ca ea și familia sa să fie asigurată cu spațiu locativ.

Prin decizia nr. 6/25 din 20 iulie 2011 „Cu privire la repartizarea apartamentului de serviciu” și decizia nr. 3/10 din 23 mai 2013 „Cu privire la modificarea deciziei

nr. 6/25 din 20 iulie 2011 „Cu privire la repartizarea apartamentului de serviciu”, Consiliul orășenesc Nisporeni, a dispus transmiterea în posesia și folosința Dianei Cristian și a familiei sale a unei locuințe pe teritoriul or. Nisporeni.

La 26 iunie 2013, Primăria or. Nisporeni a eliberat ordinul de repartiție nr. 1258 pe numele Dianei Cristian, conform căruia a dobândit dreptul de a se instala în ap. X din str. XXXX din or. XXXX împreună cu familia sa.

Imediat după obținerea acestui ordin de repartiție a făcut lucrările de reparație necesare și s-a instalat cu întreaga familie. Din 2013 și până în prezent folosește ap.3 din str. XXXX din or. XXXX conform destinației sale, adică drept spațiu locativ, are grijă de el și îl întreține.

În octombrie 2017 a constatat că în registrul bunurilor imobile ap. X din str. XXXX din or. XXXX este înregistrat cu drept de proprietate după XXXX și nu după Primăria Nisporeni.

Din momentul instalării în apartament și până în momentul de față nu s-a adresat nimeni cu pretenția că ar fi rudele lui XXXX. Din toate acestea conchide că XXXX nu are moștenitori. Conform informației nr. 12-11/2135 din 28 decembrie 2017 eliberată de Centrul de Informații Juridice din cadrul Ministerului Justiției, nu a fost deschis un dosar succesoral după decesul lui XXXX.

În anul 2009 XXXX a pretins recunoașterea dreptului de proprietate asupra acestei locuințe, dar prin hotărârea judecătoreii Nisporeni din 24 februarie 2009 s-a respins cererea depusă de către XXXX împotriva Primăriei Nisporeni, aceasta fiind menținută și prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2009.

În viziunea reclamantei ap. X din str. XXXX din or. XXXX constituie o succesiune vacantă, iar Serviciul Fiscal de Stat urmează să accepte succesiunea vacantă în interesul statului, ca ulterior să o transmită administrației publice locale. Statul nu are dreptul de opțiune succesorală, respectiv, nu poate renunța la o succesiune vacantă, iar dobândirea succesiunii vacante are loc din momentul deschiderii succesiunii, adică de la 16 aprilie 2007, data decesului lui XXXX. Deși Serviciul Fiscal de Stat nu a solicitat eliberarea certificatului de moștenitor legal pentru ap. X din str. XXXX din or. XXXX cu titlu de succesiune vacantă, a acceptat moștenirea prin faptul că a acceptat ca Primăria Nisporeni să dispună de el.

La rândul său, Primăria Nisporeni s-a comportat față de ap. X din str. XXXX din or. XXXX ca un proprietar. În procesul de judecată inițiat de către XXXX cât și ulterior, Primăria Nisporeni s-a comportat ca un proprietar cu drepturi depline în privința ap. X din str. XXXX din or. XXXX. Or, în procesul de judecată a avut calitatea de pârât, nefiind de acord cu cererea depusă de XXXX, iar ulterior a transmis-o în folosință, ceea ce poate face doar un proprietar.

Acest fapt confirmă că a acceptat bunul transmis de către stat prin intermediul Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală de Administrare Fiscală Centru.

Prin acțiunile sale Primăria Nisporeni a confirmat că a primit în proprietate ap. X din str. XXXX din or. XXXX de la stat prin intermediul Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală de Administrare Fiscală Centru, motiv pentru consideră că este necesar să fie constatat acest fapt prin hotărâre judecătorească, fiind necesară înregistrarea dreptului de proprietate asupra ap. X din str. XXXX din or. XXXX după Primăria Nisporeni.

Cerințele formulate prin prezenta acțiune țin de procedură specială, dar,

deoarece nu este realizată de titularul dreptului al statului prin intermediul Serviciului Fiscal de Stat de a obține certificatul de succesiune vacantă și al Primăriei Nisporeni care, s-a comportat față ap. X din str. XXXX, or. XXXX, ca un proprietar prin aceea că a dispus de el, l-a administrat, și-a apărat dreptul în privința acestuia în procesul de judecată intentat de către XXXX, ulterior l-a repartizat în folosință, cel ce are un interes în realizarea dreptului la succesiunea vacantă a statului, adică ea, consideră că poate interveni cu o acțiune oblică.

A relevat că interesul său în acceptarea ap. X din str. XXXX, or. XXXX de către stat prin intermediul Serviciului Fiscal de Stat cu titlu de succesiune vacantă și al Primăriei Nisporeni cu titlu de proprietate, rezidă în dreptul său de a beneficia de oportunitățile pe care i le oferă legislația în calitate de chiriaș al acestei locuințe.

În același timp, ap. X din str. XXXX din or. XXXX urmează a fi declarat bun fără stăpân și transmis în proprietatea Primăriei or. Nisporeni. Acțiunile întreprinse de către Primăria or. Nisporeni în raport cu ap. X din str. XXXX din or. XXXX și care au fost descrise mai sus, se încadrează în temeiurile de declarare a acestei locuințe bun fără stăpân, iar drept urmare, necesită a fi transmis în proprietatea Primăriei or. Nisporeni.

Reclamanta a solicitat constatarea ap. X din str. XXXX, or. XXXX, ca succesiune vacantă; constatarea acceptării ap. X din str. XXXX, or. XXXX, cu titlu de succesiune vacantă de către stat prin intermediul Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală de Administrare Fiscală Centru; constatarea faptului acceptării ap. X din str. XXXX, or. XXXX, cu titlu de proprietate de către Primăria Nisporeni de la stat prin intermediul Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală de Administrare Fiscală Centru cu înregistrarea dreptului de proprietate în registrul bunurilor imobile; declararea fără stăpân al ap. X din str. XXXX, or. XXXX; transmiterea în proprietatea privată a Primăriei or. Nisporeni a ap. X din str. XXXX, or. XXXX.

Prin hotărârea din 07 octombrie 2020 a Judecătoriei Ungheni (sediul central), acțiunea oblică depusă de Diana Cristian în interesele Primăriei or. Nisporeni împotriva Direcției Generale de Administrare Fiscală Centru privind constatarea bunului ca fiind succesiune vacantă, constatarea faptului acceptării succesiunii vacante, declararea bunului fără stăpân și transmiterea bunului în proprietate privată a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 20 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel declarată de Diana Cristian și menținută hotărârea din 07 octombrie 2020 a Judecătoriei Ungheni (sediul central).

Pentru a decide astfel instanțele au reținut în hotărârile sale că DGAF Centru a SFS la 23 noiembrie 2018 a depus solicitare la notarul Moraru-Melinte Irina, prin care a solicitat deschiderea procedurii succesoriale și eliberarea certificatului de succesiune vacantă asupra imobilului dat pentru a fi trecut în proprietatea statului. Notarul a solicitat depunerea mai multor acte, respectiv șeful adjunct al DGAF Centru a efectuat solicitări de a prezenta informații relevante, către Agenția Servicii Publice, Serviciul Raional Arhivă. Prin urmare procedura prevăzută de lege de intentare a procedurii de declarare a succesiunii vacante a fost derulată.

La 02 septembrie 2021 (prin oficiul poștal), Diana Cristian, reprezentată de avocatul Bînzari Liliana, a contestat cu recurs decizia din 20 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu emiterea

unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă.

În motivarea recursului a invocat faptul că la emiterea deciziei instanța a aplicat o lege care nu trebuie să fie aplicată și a interpretat eronat legea.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 20 mai 2021, expediată părților la 02 iulie 2021. Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Diana Cristian, reprezentată de avocatul Bînzari Liliana, inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Diana Cristian, reprezentată de avocatul Bînzari Liliana, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentei cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenței, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Diana Cristian, reprezentată de avocatul Bînzari Liliana.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Diana Cristian, reprezentată de avocatul Bînzari Liliana.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru